

Esny-li spěwał,
Pitnje džěłal,
Strowja cze
Szwójbnny statok,
A twój šwjatok
Stradny je.

Sa staw spróznny
Napož móžny
Lubosć ma;
Bóh pak šwěrnny
Pšiches spať měrnny
Čerštwosć da.

Nječ ty spěwałš,
Szwěrnje džěłáš
Wšchědne dny;
Džeń pať šwjatny,
Dušcy daty,
Wotpoczju ty.

S njebež mana
Nječ czi kmana
Žiwnosć je;
Žywa woda,
Kž Bóh poda,
Wotšchěw cze!

F.

Szerbiske njedželiske łopjena.

Wudawa šo kóždu šobotu w Ssmolerjez knihiczišczerńi w Budyšchinje a je tam sa šchtwórtlětnu pšchedplatu 40 np. dostacž.

Estomihi.

Jan. 11, 16.

Čzechńmy tež šobu, šo bychmy s nim wumrjeli.

Wóštny čas šo pšchibližuje. Šako knjes Jezuš pšched nami kaž pšched šwojimi wuczobnikami w džěnknišchim ježenju (Luk. 18, 31.) steji a k nam rjeknje: Šłaj, my džemy horje do Jerusalema. Jeho puć je puć k čeršpjenju. Pšched krótkim jeho jako dwanaćelětne džěćo na puću do Jerusalema widžichmy. Tehdy wón połny wo-čakowania a radosće šwjatemu městu šo pšchibližuje; nětko do Jerusalema dže kaž hołb k huńšdu kraholza. Jerusalem budže šwojeho profetu, wot Boha jemu pošłaneho, moricž. Pšched Knjesowym wokom leži Gethsemane, Gabbatha, Golgatha; wón wě, šo budže wušměšchenny, hanjenny a šaplwany, šo budža jeho krjudowacž a moricž.

Alle hdyž Jezuš do přědka wě, šo na njeho tajke cziwile w Jerusalemje čakaju, cžeho dla dha tam dže? Čžeho dla šo to jehnyo mješ krjelacžne wjelki poda. Jezuš tam dže w poškušnosći napschecžo šwojemu Wótzej. Šchtož běšche dawno přjedy pišane wo hadowym do pjaty kałnjenju, wo korjenju se šucheje semje, wo czerwju a šmėchu cžłowjekow, wo šanicžowanym a najhubjeńšchim mješ ludžimi, wo mužu bolosćow, kiž wě khorosć, wo jehnjecžu, kotrež šo k rešanju wjedže, wo wowzy, kotraž woněmi pšched šwojim šfiharjom: to wšchitko cžyšche wón w poškušnosći napschecžo Božej radže dopjelnicž. Bóh džěšche k šwojemu Ššynej: Čžasž žada moju hnadu; dži

na semju mój najlubšchi, daj kładym šbóžnu radu. Šim pomhaj s hrěščneje štyšnosće, wjedž jich se šmjertneje hórkosće, šo s tobu žiwi budža. Ššyn bė Wótzej poškušny, wón na semju šem pšchindže, haj, wón da šebi šwólniwje ruzny šwjacž, do woblicza bicž, wón wupi khelich czeršpjenja hacž do pošlednjeje kapki.

Šchto dawa jemu mój k tajkemu pućej w poškušnosći? To bė jeho lubosć. Lubosć maczerje, kotraž pšchi ložu šwojeho khorcho džěća šedzi a měr wo dnjo a wotpoczint nožny šwojemu džěću woprjuje, je něšchto rjane. Lubosć šwjateje Šilže, kralowškeje džowki, kotraž kładnych hospodowšche a khornych hladasche, wušadnych kumpasche a šemrjetnych myjesche, bė rjenšcha. Alle najrjenšcha je ta lubosć, kotraž je ša naš do Jerusalema, do šmjercze šchła, šo bychmy my wot hrěchow wuczíščeni, prawi a šbóžni byli, haj, tuta lubosć nima šwojeho runjecža.

Ššwój martraški puć cžze Jezuš w běhu tuteho tydženja šašo nastupicž. Šuba dušca, wón dže jón ša tebe. Šwoje hrěchi, šwoju khorosć, šwoje bolosće, šwoje khostanje cžze wón na šo wšacž. Šyrbi wón šam hieč, bjes tebe? Ně, cžechńmy tež šobu, šo bychmy s nim wumrjeli. Wotštron wšchitko, šchtož cžze czi se šadžewkom bycž, s nim šobu cžahnyč. Šdyž šo lětny džěń wróczi, hdyž štaj czi nan a macž šemrjetoj, ty wo šwětne wješela njerodžiš. Šładaj šo wšcheho rošpróščenja, kotrež mohlo cze wotdžeržecž, s šwojim ša tebe czeršpjaznym šbóžnikom šobu cžahnyč. Pšchewodž jeho na jeho martraškim pućowanju, šapschimń jeho kšchizž, šładaj na jeho rany,

bedźbuj na jeho poslednje sdychowanja. Sdyż jeho rosbite wobliczo so cze prascha: To cżynjach ja sa tebe, sdyż cżynjach ty sa mnie? Daj tutemu praschenju febi psches wutrobu hicz. Pod syntami póstnych kherluschow, kotrež sažo tať khtutnje a trofchtnje twoje wucho trjehja, pod předomanjemi wo křichu Křystusowym, kotrež so czi w tutym czařu bohacziřcho poskiczuja, pod pscheproschenjom k wotewrjenym ranam twojeho sbožnika w Božim wotkasanju czeħn i nim sobu. Wotwobrocž so wot swojeho hrěřneho waschnja. Sdyż jeho sa tebe czerpicž a wumrjecž widziřch, wukn swoje czeħo křichowacž a swoje ste lóřhty a žadojče moricž a pschecziwo swojej křoblej a bojařnej wutrobje wojowacž. Sdyż jeho w najhłubřim czerpijenju tať sczerpliweho a czičeho widziřch, hańbuj so swojeje njesczerpliwosče w swojim czerpijenju. Sdyż je wón sa nař bjesbožnych wumrjel, so by nam wěcne wujednanje dokonjať, poskicž tež swojemu njespscheczelej swólniwje ruku k jednanju. Haj:

S Jesuřom nam dajče czaħnyčž,
Hladacž jeho stopjenjom
A wot swěta w swěcže stanycž,
Hicž kaž wón je přjedy řchoť,
A njebjesam so ja nim řlědžicž,
W swěcže byčž, ja njebjom řtačž,
Prawje wěricž, lubowacž
A so řtajnje prawje ředžicž.
Wostań, Jesu, i hnadu tu,
Dha, hđež džeřch, du ja tobu.
Samjeń.

Sslepy pakazěr.

Rjana parolódž „Sirena“, towařtwu „Rubattino“ řluschaža, běřhe Neapolitanske morjo pschjěła a jědžeřhe nětko we wulkim kole nimo kupy řřchia k řewjeru, řmuhu Civita Vetchia — Livorno — Genua džeřžo. Na lóđži běřhe bjes měru wjele luda wřhelakich narowom. Sich wřchitřich běřhe i města rjanosče a wjeřeleho žiwjenja jenicžke řłowo řtróželow polne wuhoniło: řholera! Ale nětko, hdyž běchu so řtrachocže řminyli, běchu woni i wjeřcha wjeřeli, radowachu so módnoho podlětneho njeħa a hłuboko módreho, měrneho morja, a rořřecžowachu so, tať derje hač to řamožichu, i hłošom so řmějo, harowachu a machachu i rukomaj, pschetož jich najwjažy běchu rodzeni Neapolitanszy. Senož jenicžka řnjeni řtejeřhe i boła wjeřeleho žiwjenja; wona řarowasche, mějeřhe czerwjenej wuplakanej woczi a hladasche prosto bjeje wřcheje nadžije pať psched so na řemju, pať řažo na řtronu, hđež běřhe so runje řlyřchczate měřto ja horami řhubiło.

„So wřchěm je so řtało!“ řdychny wona se řblědnjenymaj řubomaj, „wřcho je wumrjěło, wřcho je so řanicžilo. Žana nadžija mi njeje wostała, řadyń řamurřł ja žiwjenje — řchto je žiwjenjom hiřchče řapocžnu? řchto so tež řa mnu prascha? Komu mohła ja hiřchče i nēcžim byčž? řchto čže řemrjeta hiřchče mjeř žiwymy? Ach, hdy by tola tež řižo po mui bylo!“ — a řrudnje hładasche wona psches wobřrodjenje do jařneje řlubiny tam deleka. Ach, řajka řdasche so wona řpróžna, řajka běřhe wona polna ředženja. Na dobo wotwobroczi ředžiweje woczi wot wabjazeje ruiniy, wóřje a řrucže prajiwřchi, jaťo by řebi řama řrutu pschikajnu pschiwolała: „Řalle w Genuesřřkim pschistawje řmēm ja wumrjecž; čžu hromadže se řwojimi řubymy polchowana byčž.“ Wotom řřhowawřchi řwoju řjanu hłowu do woběju rukow řłafasche wona hórko.

Řapitan hładasche i dala na nju. Wón řnajesche, so mějeřhe wona czeħe řwojeho mandželřkeho a jenicžkeho řyna řobu na lóđže. Wobaj běřchtaj w Neapoli na řyřuř wumrjěloj, tón běřhe hrořny řadajeť, a běřhe we wjeřělym měřče i domom a ja někotre lěta řnano wjažy woporow řadajil, džiřli tamny řyřy, řpěřchny hóřč i bble nařtróžazym mjenom. Řakazěram pať njeběřhe so ničžo wo tutymaj nēmymaj řobupucžowarjomaj prajilo. A cžemu

řim tež wjeřele a radořčž mucžicž? Řichťo řad i czeħami nje-pucžuje.

Řucžowarjo běchu řřoncžnje wospróžnyřli i hładanjom na řrařnosče tutnych wobřbožennych řrijowow; duž džeħu nětkole dele do lóđže k bohateму řnědanju. Řižo běřhe řjecžen dojěđžena, a runje čžyřchu hójče řapocžecž, so se řadom wosřchewicž. Na jene dobo řta so něřajka wolańza a džiwi ropot hórka na lóđži. Řnjeřojo so řtróžichu, řnjenje wobłědnymchu.

„Se so něřchto řtało!“

„Řam tola řtrach njeħrořny?“

„So so tola njeje njeřbože řtało?“

„Bjeř dwěla, njeřbože je so řtało!“

„Druħa lóđž je do nařcheje řaložila!“

„Lóđž řměje džeřu.“

„Wohēń je w řřladach wuřchot!“

„Řotot je rořbuchnył.“

„Božo, Řnježe, my řmy řhubjeni, po nami je. Řnjeř řapitano! Řnjeř řapitano! — Řomoz, wukřowajče nař, řnjeř řapitano! řmilče so! Řařche řiwjenje řmy waschej řwědomliwosče i dowěřili a wy tu ředžicže a so ani njeħibnyče ...“

„Řnjeř řapitano! řlyřchicže dha?“

Řapitan ředžeřhe na hornim řónzu řa blidom i njeřhablazym měrom džeħ južneho řabluka do řuby řřknywřchi. Žón řóžriwřchi řjekny wón měřnje: „Mi njeje so řane wosřewjenje dořtało. Duž tež so njeje ničžo řtało.“

W řamym woloniku pokaja so morjať w durjach wosřewjo: „Řnjeř řapitano, my řmy we wuhłownych podřopkach něřchto na-řeřchli.“

Řeho mjeřwocže běřhe bjeř wřcheje měřy řměrne, řaj řamo wjeřole a řnano by so pokřmaj, njeħ-li wón psched řapitanom řtejal. Řnjenje pať njeřřnyřchu ničžo wo tutej czičej wjeřelosče i, ale něřajka wolańza, wo nařtróženju řwědcžaza, běřhe mjeř nimi řlyřchecž: „Dynamitowu řatronu! — Řelřku naprawu! — Torpedo! — Wy wřchitřy do powětra řlecžimy!“

Tola nětkole řřocžichu wřchě tute řnjenje se řwojich řřolow a běžachu po řřhodže řorje do řjaneho, řřoncžneho, polodniřkeho powětra. Duž dha dyrbjeřhe so řapitan řa nimi podacž. Wón so woprawdže nětko řam bojeřhe, so je so něřajke njeřbože řtało, a to řajke, kotrež je psches pucžowarjom nastalo. Na lóđžimym wjeřchu řtejeřhe cziřoda morjaťow wokoło nēcžeħo, řchtož běřhe bjeř dwěla namakana wěž. Sdyž řapocžachu řónřte řalosčicž, morjaťojo hnydom řóřno řtupichu, a wuhładacž bě tu řpodžiwnje jednora a tola řara řajimala wěž: bjeř měru řjanu, něħdže 7lětny hólčez w najřřřaniřkej ale tež najrořřtorħaniřkej drařče na řemi.

„Sa dwaj tola, řchto dha je mi to tola do pucžowarja!“ řawola řapitan, ružy do řřolowow řřknywřchi, hładajo na tuteho mlodeho pachola. Hólčez řytařche řchřit pola tamneho morjaťa, kotrež běřhe jeho w jeho řřowanzy wuřłědžil a jeho na běly džeħ wucžahnył; řa jeho ruku džeřjeřhe so řrucže.

„To je tať mjenowany řlepy řobupucžowar“, rořprawjeřhe morjať, „tón pachotł běřhe so řyle řady na wuhłach řřhował, — dyrbjach jeho i mozu řa wucho wucžahnyčž.“

„Hólče, řať dha řy so tam nuts namakal?“ řawola řapitan řrucže, „a hđe mařch myřle dojččž?“

Maly pachotł běřhe so mjeř řym něřal řřrabal, so žiwje wotmolwi: „Do Řoma k řwjatemu wóťzej!“

„A řchto ty tola tam čžeřch?“

„Spěwacž čžu tam nawukřnyčž.“

„Ty dha řy mi wita! Wuczi dha řwjaty wóťž řpěwacž?“

„To ja. njewēm! Ale ja řym hólčow w řřřřwi řpěwacž řlyřchal, a jeli so běchu prawje řjenje řpěwali, řjeknyřchu řudžo: Řimale tať řjenje, jaťo řpěwarjo pschi řwjatym Řěťře w Řomje pola řwjateho wóťza. — Řeho dla čžu ja pola njeħo řpěwacž nawukřnyčž.“

„S wotřal dha ty wěřch, so nařcha lóđž do Řoma jědže?“

„To wřchal ja njewēm, ale řudžo praja: Wřchě pucže wjedu do Řoma. A dale řebi myřłach, so řnježna tež do Řoma jědže, kotraž tať řjenje řpěwa, so řym řyřly džeħ pod jeje wotřami ležal, so byř na nju pokřłuchal, a tať dha řebi myřłach: Řa dře tež čže k řwjatemu wóťzej.“

„A twojeje řarřchej, ty njeđocžinko a czeħanžo, řchto teđ do teħo prajitaj?“

„Ničžo, řaj řtaj mi wumrjěloj.“

„Wumrjěloj? — Wboħe džečžo! — Wobaj?“

„Řaj, wobaj, na řřoleru.“

Hólz prajesche tele nastróžaze płowa bjes stracha a bjeje wo-
 bebiteje bolosče, haj i wěstej hordosče. To tež njeje malicžkosč,
 hdyž by tajtemu klemu njepraheczelej wšeho cžlowjestwa do wofa
 pohladał. Dolhe mjelčenje nasto a morjazy a pucžowarjo hla-
 dachu i dwojotnymaj cžucžomaj, se kóbuželnosče a cžichim wohi-
 dženjom na hólza. Skóncžnje sarčča kapitan sažo:

„A sčto je tebi dowolił na kóž pschincž a i nami kóbu
 jecž?“

„Nichtón mi to njeje dowolił.“

„Masch ty jědny liscžik po pjatej klawy, — we wuhlowyeh
 skladach?“

„Nimam žaneho liscžika, dokelž pjenes njemějach.“

„Dha dyrbinu tebe do wody cžiknyč; pucžowarjo bjes
 jědneho liscžika njejměm kóbu bracz.“

„Cžlowjeka pał njejměsch do wody cžiknyč, hdyž wón ani
 pluwacz njemóže, dokelž by so we wodze tepil a by wumrjel. Za
 pał njemóžu pluwacz.“

To dyrbjesche kapitan pschipsnacž a duž so kówojich kurowyeh
 samerow sminy.

„Derje!“ rjekny kapitan, „wšchako móžemy tebe tež do ku-
 rježa tyknyč; potom dyrbisch kóžde ranje sahe kaž kapon spěwacz,
 so bychu hólzy na kóžki wotuczili a maschinu tepili.“

„Spěwacz kaž kapon ja hižo chzu“, wotmolwi hólz dobro-
 cžiwje, „ja to derje móžu, pošlchajče jenož!“

To prajiwšchi saspěwa wón i jažnym hłohom kaž žitwy kapon
 a tola tež po hudybje rjenje: „Kikeriki!“

„Sława!“ jawoła kapitan, „hłoh masch, to je woprawdže
 wěrnó.“

„S nim chzu ja spěwacz, kaž tamna rjana knježna; ta spě-
 wasche stajnje najrjeńsche spěwy, najprjedy wjekele, potom šrudne
 a pschezo mjenje a skóncžnje žane wjazy. A nětko je wotjěła.“

„Alle sčto dha je ta rjana knježna? Widžisch ju trašch tu
 mjes pschitomnyh knjenjemi?“

Hólz roshladowasche so, kóweru pytažy. „Ně“, rjekny wón
 skóncžnje šrudnje, „wona tu njeje. Alle wotczakicže jenož, ja chzu
 ju sawołač; ja sanježu jedny i jeje spěwow, potom hižo pschindže.“

A so nješomdžizy a njebojasnje sanježe wón czežu ariju a
 spěwasche ju rjenje bjeje wšeho poroka, hdyž tež i tamnym schē-
 rokim, psches nób klicžazym syntom Neapolitanow. Pschipošlu-
 charjo do rukow plazachu, hdyž mlody wumělž kówoj struchly spěw
 skóncži; tola wón to lédma saklyšcha, ale sajuška na jene dobo
 wšchón swjebelony, a wudoby so se kówojich pschipošlucharjow. Tam
 běsche so mjes tym, wabjena wot kłódkich syntow, cžorna žóniška
 pschiblizila: to běsche tamna nješroschtna mloda wudowa.

„Moja rjana knježna!“ sawoła hólz wšchón jahorjony, „moja
 rjana knježna, kotraž spěwa!“

Se klysojnymaj woczomaj hladasche wboha knjeni dolho na
 njeho, jeho malu hłowčku i rukomaj dzeržo. Potom rjekny wona
 i cžicha k njemu: „To běsche pošledni spěw, kotryž staj mojej
 njebočicžkej i mojeho rta saklyšchaloj. Hólče, chzesch so mnu
 kóbu hieč a pschi mni wostacz? Chzu tebe hiščeže rjeńšcho spě-
 wacz nawucžicž.“

Hólz poklony i hłowu, wšchón i wjekele roshorjony.

„Njeplakaj“, rjekny wón skóncžnje, „chzu tebi tež hiščeže
 wjazy spěwacz; dopomni so, jedny i wjekelech spěwow!“

Tehdy kóschesche jeho knjeni wutrobnye na cžolo a na hubu
 a šdychny: „Sznano mohla tola hiščeže ja nětoho i něčim byčž.
 Tole džecžo trjeba moju pomoz, wone ja mnu woła, wone chze
 mje lubowacz. Duž dha nimam hiščeže khwile, so bych wumrjela.“

A. z. Hr.

Pucžowanje po Božim pišnje

abo

tajte myšle nadeněžech, Bože kłowo cžitajo.

Podawa kóweru cžitat „Kómhaj Bóh-a“.

1. knihi Mójšakowe, 32. staw

(Kótracžowanje.)

Schtuczka 28. Wón džesche: Tebi njeđyrbja wjazy Sakub —
 tón, kotryž so wopjecžizy pjaty pschimnje a leknosče pschedže —
 rěfacz; tónle wodžel twojeho žiwjenja je so i dženzniškej nozu
 minyl na wěcžnje: ale Šrael = bójski bėdžer, budže nětko twoje
 mjeno. Ty by so i Bohom a i cžlowjekami bėdžil, dotal i cžlowje-
 kami, kotriž chzychu tebi twoje powołańe a wušwolenje sarjež:
 i Šawom, i Šsaakom, i Šabanom, ale dženska w nozy tež i Bo-
 hom kówym, kotryž mějesche so i pschecžiwnikom tebi napschecžiwno

štipicž hrěcha dla, do kotrehož by swolił, bėdžizy so i cžlowjekami,
 a by dobył wobej bėdženi, jene i dowěrjenjom do mojich kłowow
 a kłubjenjow, druge psches njewustawazu modlitwu a ponižne a
 pokorne proščenje.

A Sakub je dobył! Tak je wón nětk prawy bójski bėdžer,
 bėdžer sa Woha tu na semi, sčtož móže mjeno Šrael tež wosna-
 mjenicž. Sa to bu Šraelski narod pošdžišcho powołańy, sa to je
 tež duchowny Šraelski narod wšech cžakow powołańy, hdyž budže
 hakle bėdženje dokonjenja dobėdžicž.

Božohnowanje, Šlawej i leknosče kranjene, njemóže byčž
 korjeń, i kotrehož kówojaty narod šrosče; žohnowanje ma so wudo-
 konjecž k tajtemu i wěru Bohu wunusowanemu; a tajke je wone
 i tutym bėdženjom, i kotrymž je Sakub i dobyčerskim mytom sa
 kówoju wěru i nowa doštanje, a i kotrehož wón i nowym mjenom
 wunidže, kotrež jeho wosnamjeni sa wótza kówojateho naroda.

29. A Sakub so jeho woprascha a džesche: Šowjedž wšchaf
 mi, tajke masch ty mjeno? Wón pał rjekny: Čžeho dla praschesch
 so ty ja mojim mjenom? Čžeho dla chzesch ty potajnosč pschi
 tutym podawku do šwonkowneho a widžomneho swjesčž, požadajo
 kóbi mjeno sa teho, kotryž je so i tobu bėdžil? Nješroschmisch dha
 ty kam, sčto je tón byl? A wón, wrócžiwšchi so wot tuteho
 prasčenja k prjedawiškej proštwje, jeho požohnowa.

Dokelž je Bóh na wyschšchim šhodžektu — dylži prjedy —
 so i tutym podawkom Sakubej šjewil, dha chzysche wón sa Woha,
 jemu so džek a bóle bližazemu, tež mjeno i wjetšchim wopschij-
 jecžom mēčž.

By-li Bóh jemu chzyl wotmolwicž, dha by wotmolwil: „Še-
 hova“. S wotmolwjenjom pał Bóh so kómdži, doniž so wone
 ja nětotre lětstotki Mójšakowej njedostanje.

30. A Sakub mjenowasche to město, hdyž běsche tak špo-
 džiwneho nashonil, Šniel = woblicžo Bože; pschetož, džesche wón,
 městnu tak narjeknywšchi, ja kóym Woha wot woblicža k woblicžu
 widžal, a mje Boža majestojč njeje šanicžila, ně, moja duscha je,
 doštawšchi wulke šbože a mnoho pošoja, wumožena.

31. A hdyž wón nimo Šniela pschindže, šhadžesche jemu,
 so měl wobras i wulkotnym wopschijecžom, kłonzo; jemu mějesche
 po nozy šrudoby a šchepotanja šschadžecž džek wjekeleče a
 wylkanja. A wón klazasche na kówoje bjedro.

To je šnamjo sa jeho njemóž, so njeje psches kówoju móž
 dobył. Wón mějesche tele šnamjo hiščeže něšchto cžaka pschi kóbi
 nošycž, so by so stajnje dopomnil, sčto ma jemu tónle podawč
 wosnamjenicž. Tak sawostanje šcheschanej, pschewinje-li a wutra-
 je-li tež w najhóršchim bėdženju we wěrje, nětajke šnamjo jeho
 kłabosče a njemožy, kotrež jeho dopomni na knicžomnosč jeho
 možy, kaž kłusna wot hlubokeje rany, cžasto cžlowjeka i bolosčemi
 hiščeže křjuduja.

Sakub hakle wotšhadžizy špósna, so je so jemu bjedro w nóz-
 nym boju wuwinylo. Napinajzy tehdom wšchitke kówoje možy,
 njebē to šaczul, kaž so na wójnje stawo, so šranjeni cžasto hakle
 po bitwje so dohladaja, so krawja.

Tele bėdženje je sa naš šnamjo duchowneho boja, kotryž ni-
 mamy stajnje i cželom a i kówoju abo je šlymi duchami pod nje-
 bjom, ale i Bohom kówym w křichizy a cžěknosčach wojowacz.
 Tehdy ma so wón cžasto jako žyle žusy k nam, haj, jako by byl
 i našchim pschecžiwnikom, kotryž chzyl naš hnydom wo šemju cžik-
 nyč, kaž je so tu tajki i Sakubom šetkal, abo křičž je chzyl Mój-
 šaka šadajicž. Wón naš křucže a kurowe pschimnje, so i Davi-
 dom šchimi a wulzy šchileni šhodžimy; wón njeda so nam špó-
 šnacž se kówojim hnadnym mjenom, t. j. se kówojey milosče a kmi-
 nosče; wón naš pschimnje, hdyž hižo težimy se štyšnosče a
 štróželemi w cžemnej nozy i křičžom.

My pał mamy tež dale i teho podawka křasnny pošoj cžeracz,
 so chze Bóh Knjes, kaž so tu w cželnyh boju psches Sakuba da
 pschewinycž, kotrehož by hewal móhl jako šahubjazy woheń špó-
 žeracz, w tutym duchownym boju so nam se wšchej hnadu a
 kmišnosče podacz, so wot naš pschewinycž dacž, a so njecha nam
 wjazy napoložicž, křiba sčtož móžemy šnjescž, a so chze tak šjaw-
 nje špóšnacž dacž, so njemóže móž i wěry jenož cžerta a šwět
 pschewinycž, ale so móže šama nad šlynym Bohom dobywacz.
 Teho dla dyrbinu so i naškej modlitwu jeho džeržecž, wošebje
 w cžemnej, křmjetnej nozy, dokelž je tutón bój i wjetšcha naj-
 hóršchi. Duž dha, nješomdžimy so, pschewinimy, so dónđemy k křa-
 šnym šeram šhadžazeho wěcžneho žiwjenja! A temu dopomhaj
 nam kówojaty Trojiza, křwalena do wšech wěcžnosčow!

32. Špominajo na tónle podawč, njejedža šraelske džecži po

fastařny hwyježenym wařchnju žyly na šhibadle pšchi bjedrach hač do dženšniškeho dnja, sčtož plačzi sa našch čař hščeže runje tať, jako sa Wobřapowu, dokelž bšče žyła na šhibadle pšchi Sakubowym bjedreje huata a tať wšchědna mōz sa nječyřta wosnamjenjena.

(Potracžowanje.)

Wschelake s bliska a s daloka.

Knjeř wokrjeřny hejtmann se Schlieben a knjeř wyschychi zyrkwinski radžicel Meier staj njedzeli tydženja Grodžyščezanški Boži dom wopytałoj. Seju wopyt swiřuje s nowotwarom Grodžyščezanškeho Božeho doma, kotryž ma šo w tym lěče sapocžecž. To budže sašo nowy rjany Boži dom w našchich šerbškich stronach nastacž. Kaž šlyščachmy, šu šo fastupjerio nimale jenobšwšnje sa twar wuprajili. To je rjane wopokajmo šchěščezjanškeje myřle, hdyž šu wořadni swōlniwi a hotowi wopor pšchinješč sa luby Boži dom.

— Sakski šejm je nowy samoženjowy dawł pšchijał. Dawł položi šo na samoženje, kaž tež na wobšedzene grunty. Dobry šacžyščez pšchi wuradžowanju nječyřješče, šo najbohařšchi šo najbōle wobarachu pšchecžowo šakonjej, hačrunje budže jim lōžo hač šhudym dawł plačžicž, šich wobaranju jim tež ničzo njepomhařče. Šakōn bu s wulkej wjetřchinn pšchiwšaty.

— W Šalschtromje bšče šandženu njedzeli wulki woheń. Knjeři hrd šo wotpali. Woheń je pječa s wuhenja wuřhol.

— Hollandška bšče šo na Šendželstu wobrocžyła s tym pořkicženjom, šo chze s burami jednacž, šo bychy s wōjnu pšchěštali a wo mērnnych wučinjenjach wuradželi. Šendželsta je drje dobru wolu Hollandškeje pšchipořnala, ale pšchi tym wostanje, šo žaneho řbedniškeho škutkowanja zuřeje mozy njeřchimořnje. Šendželsta drje je hotowa s buršimi wyschčami do wuradžanja štupecž, to pať dyrbjało šo w Arizy stacž. Šrudoby dořč je wōjna sa dolhe mēřazy pšchinješčla a je s zylej wutrobu pšchecž, šo by krejřšchecžža bōřny šōnž bylo.

Knjeř wyschychi farať.

S polizyřkich šapistow wulkeho mēřta.

Ša wyschycheho fararja pšchi wulkej Šėtrowskej zyrkwi w B. bšče pšchēd mnohimi lētami řlawny řredať Q. powořany. Wōn bšče řebi, kaž nimale wšchitzy fararjo tuteje bohateje wořady, wjele pjenješ nahromadžil. Wōn tež mēřesche nahladnořč a bšče čžesčeny w řwojej wořadže. Šeho řarika štwā bšče s čžęřka hdy řrořdna; ludžo, kotřiz pomoz řytachu, pšchihadžachy ř njemu se wšchēch worřchtom, a řawēčze, ničtō njeby tam pobyl, šo njeby s trořchtowazym řłowom abo s nēřajřim darom domoj řchol.

Šunu, jako farať řhorowatořče dla doma ředžyšche, pšchindže mēřchczanška žona ř njemu a řwoschēsche jecho, šo by šo nad nej řmilil. Wona powjedāřče, šo je se řwojim mandželřkim, kotryž bšče se řlōtnikarjom, hařle njedawno do B. pšchichčla. Wōn je šo tu řařhdlił a řařluzi tež rjany pjenješ, ale jeju mandželřtwo je jara njeřbožowne, wōn ju řjuduje, šo je to řa řchēščezanškeho čłowjeka řhi a hařba, a wona njemōže šo hinať wobaracž, řhiba šo wšcho řčęřpliwje řnježe.

Wyschychi farať wobžarowāřče, šo njemōže řhorowatořče dla se řřtwy hieč. „Pšchiwjedžče tola řwojeho muža ře mni!“ řjekny wōn.

„To budže s čžęřka mōžno!“ řjekny žōnřka. „Šeli šo wōn řytuje, šo je na wopominanje řamēřjene, dha wōn njeřchindže! Nē, wo tym wōn ničzo wjedžecž nječa! Alle jeli bych ja jemu prajila, šo chzeče jemu nēřchto wot jecho řlōtnikarřkich wēřow wotkupicž, dha wōn řnawo pšchindže.“

„Nō!“, řjekny fararjeř knjeř, „to šo derje řrjechi, pšchēju řebi dořpolne čžajowe řudobje.“

„A řunje ma mōj mandželřski tařke jara rjane hotowe“, wotmolwi žōnřka.

„Derje, dha jemu to řjekncž!“

Žōnřka řo porucži.

Ma druhi džen pšchindže řlōtnikar s jara rjanym řaschczikom a s nim tamna žōnřka. Fararjeř knjeř drje řo džiwařče, šo bšče žōnřka tež řobu pšchichčla; pšchitupi pať ř lōtnikarjeř a řjekny: „A tať, řlēborne řudobje!“

„Šaj, wņřobodořtořny knježe, na wařche pšchecže řym wam tule řlēborne řudobje pšchinješč.“

„Tať je derje, řjekny fararjeř knjeř, „tola řwoschū, řōjčze řobu do mojeje řtudowanřkeje řtwy!“

Hdyž tu řamaj bšchtať, řapocža fararjeř knjeř řrucže wo pšchihłušchnořčach mandželřškeho řecžecž a řospowjeda jemu s jadriwymmi řłowami řwjatoseč pšchihłahi, kotryž řtaj řebi mandželřkaj pšchēd wōłtarjom řlubiloj. Šlōtnikar řo teho malo njedžiwařče a chzyřche wōřpjet jemu do řecže padnyčž. Tola fararjeř knjeř řwoschēsche jecho, šo by jemu najřrjedy dorēcžecž dał. „A řchto“, tať wōn řřōncži, „mōžecže wy nēřto ř řwojemu řamolwjenju prajicž? Šchto je na tym wina? Wy, lubřchi pšchecželo, macže tať mile a dobročžiwne mješwocžo, tať je to mōžno, šo řcže wy tať řchpatny mandželřski?“

„Alle wjeledořtořny knježe, dořwolcže mi tola jenicžke řlowo! Ša řym —“

„Wēm, řnaju, řchto chzeče prajicž, wy řcže hewať dobročžiwny kaž jehnjatko, ale w tutym nastupanju nahly, to řo řtawā, ale šo řwoju žōnu hiečze!“

„Wjeledořtořny knježe, wy řo řawēřcže we wořobje mylicže, njeřřym řenje řwoju mandželřku bil.“

„Wy řrjecže, to njeje řhwalba!“

„Dokelž“, praji tamōn, „ja ani mandželřkeje nimam.“

„Šchto? wřchato wona w řōdłanřkej řtwicžzy řteji.“

„Šchto? moja mandželřka? Wy řo mylicže, wjeledořtořny knježe, njeřřym woženjny, wřchato je tamna žōnřka wařcha řořpořa.“

„Šchto wy mi tola řecžicže? Dale žōnřka je wčžera ře mni pšchichčla a prajila, šo je wona wařcha mandželřka a mje řrořhčla, šo bych wam do řwēdomnja řecžal.“

„A tale žōnřka“, wotmolwi řlōtnikar, „bšče dženřa pola mje a powjedāřče, šo je wona wařcha řořpořa a šo ma porucžnořč, mje řrořncž, šo bych hnydom se řlēbornym čžajowym řudobjom ř wam pšchihčol.“

Fararjeř knjeřej pocža džiwnje byčž.

„Tať budže, wona je řtroweho řořuma řbyła.“

„Abō pšchēleřana jebařncža!“ řjekny tamny.

Wobaj wřocžyšchtať řo do pšchēdřtwy. Ša bšče řrořdna. Žōnřka bšče řo s řaschczikom, řlēborne řudobje řhowazym, řhubila. Wōnaj bēhařchtať, wōnaj řytāřchtať, a tež polizyřa da řo do řytanja řa jebařncžu. Wřcho bšče řōdarmo, wřcho wōřta njewuřlēdžene. Šlēborne řudobje bšče řo řhubilo a je tež řhubjene wōřtalo.

Tōnle podawł wabi ř wřchelāforemu pšchēmyřlenju. Šebařřtwo bšče tať pšchēleřaniřzy wumyřłenc, šo by drje řo tež najwobhladniwřšchi řjebacž dał. Šlōtnikar bšče řwoje řudobje po řararjowej porucžnořči w pšchēdřtwje wōřtajil pod řchřitom po řdacžu řořpořny; fararjeř knjeř pať porucži, šo by řlōtnikar do jecho řtudowanřkeje řtwy řastupil, a řlēborne řudobje pod řchřitowanjom žōnřkeje wōřtajil. Hdy by řo dyrbjało řudniřzy wuprajicž, řchto mēł řchłodu řarunacž? Tola dořtořny fararjeř knjeř njeda tať daloko pšchincž; wōn řo nad řlōtnikarjom řmili, kotryž mēřesche wot řwojeju ruřow džēla řo řčžiwicž. A dokelž bšče wōn řam řohaty dořč, šo mōžēřche řchłodu na řo wřacž, dha ju tež wřa.

Pomyřlenki.

1. Šchtož ma čžęřki mēch řjenješ řhowacž, pola teho je řpēwanja a wjeřkolōřcže řōnž, a řchtož na nim lēha, leži na twjerdym a nima mēra.

2. Nēkotryřkuli čłowjek a twarořk matať to řchēř jene, šo řtaj řtarej lēpřcheř hač řa młode.

Daliřche dořwōłne dary řa wbohe armeniřke řyřoty:

Řchēř knjeřa fararja řřchizana:

Šařowa s řobliž	1 hr.
Š. ře Šp.	2 =
Ř. Ř. ře Žicženka	3 =
Řrejdzina ře Žicž.	2 =
Žur s Delnjeho Šunjomā	6 =

Šromadže: 14 hr.

W mjenje wobohch řyřotow praji wutrořny džak

Gōlcž, redaktor.

Porjedženka: W 1. řchřucžzy řhērluřcha w řōřłednim čžiřle dyrbi niž lute powitanje ale **lube powitanje** řēřacž.